Publicat pe (https://www.bnm.md)

06.08.2024

Autoritățile din sistemul financiar și atribuțiile acestora

[1]

Ce reprezintă un sistem financiar?

Sistemul financiar reprezintă sistemul circulator al unei economii funcționale. Acesta însumează regulile, autoritățile, instituțiile și instrumentele care asigură circulația banilor în economie. Totodată, acest sistem funcționează cu participarea statului, întreprinderilor, gospodăriilor și a fiecărei persoane în parte. Fie că achităm doar facturile, primim un transfer de bani de peste hotare, facem un schimb valutar, contractăm un credit sau facem o tranzacție cu cardul, suntem în mod inevitabil parte a sistemului financiar.

Autoritățile din sistemul financiar și rolurile acestora

Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare sunt autoritățile independente care stabilesc regulile în sistemul financiar autohton, supraveghează activitatea acestuia și intervin pentru a înlătura posibilele deficiențe. Banca Națională a Moldovei (BNM) reglementează și supraveghează: operațiunile valutare, sectorul bancar, piața de creditare nebancară, sectorul asigurărilor, infrastructurile pieței financiare, schemele, aranjamentele, instrumentele de plată etc. Comisia Națională a Pieței financiare (CNPF) stabilește regulile și supraveghează piața de capital și este responsabilă de protecția drepturilor consumatorilor de servicii financiare. Totodată, instituția responsabilă de atenuarea riscurilor de spălare a

banilor este Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor (SPCSB).

1. Banca Națională a Moldovei

Obiectivul fundamental

Obiectivul fundamental al Băncii Naționale a Moldovei este asigurarea şi menţinerea stabilităţii preţurilor. Fără prejudicierea obiectivului său fundamental, Banca Naţională promovează şi menţine un sistem financiar bazat pe principiile pieţei şi sprijină politica economică generală a statului.

Asigurarea stabilităţii preţurilor şi menţinerea ratei inflaţiei la un nivel redus constituie cel mai important obiectiv al Băncii Naţionale a Moldovei, deoarece aceasta contribuie la crearea unui cadru economic relativ stabil care să permită dezvoltarea economică şi asigurarea unui nivel susţinut al creşterii economice. În cazul unei inflații mari, oamenii își pot pierde încrederea în moneda națională, pentru că valoarea acesteia scade de la o zi la alta, ceea ce îi poate determina să vrea să scape de bani în schimbul bunurilor și al serviciilor. Creșterea excesivă a cererii va duce la creșterea generalizată a prețurilor. Totodată, deflația, adică o scădere continuă a prețurilor, îi poate determina pe consumatori să amâne achizițiile, anticipând că prețurile vor continua să scadă. Această amânare a achizițiilor poate duce la o reducere a cererii agregate. Scăderea cererii agregate poate reduce producția și investițiile, ceea ce poate provoca o scădere a activității economice și, în final, o diminuare a veniturilor populației.

Implementarea de către BNM a regimului de țintire a inflației în jurul „ancorei" de 5% cu o posibilă deviere de ± 1.5% are drept scop garantarea unui nivel optim al inflației pentru asigurarea creșterii și dezvoltării economice a Republicii Moldova. Atingerea ţintei de 5.0 la sută anual este realizată prin utilizarea instrumentului principal de politică monetară – operaţiunile de piaţă deschisă. În acelaşi timp, BNM utilizează şi instrumente auxiliare de politică monetară, precum: facilităţile permanente, norma rezervelor obligatorii şi intervenţiile pe piaţa valutară. Aceste instrumente au un impact direct asupra ratelor dobânzilor pe piaţa monetară. În scopul realizării ţintei inflaţiei, condiţiile pe piaţa monetară sunt dirijate de BNM prin stabilirea de către Comitetul executiv a indicatorului principal pentru piaţa monetară interbancară pe termen scurt – rata de bază.

Atribuția de emisiune monetară

Legea îi conferă BNM dreptul exclusiv, pe teritoriul Republicii Moldova, de a emite și de a retrage din circulație bancnote și monede care sunt utilizate ca mijloc de plată. BNM înlocuiește în mod constant monedele metalice și bancnotele necorespunzătoare circulației. Totodată, Banca Națională actualizează periodic aspectul și caracteristicile bancnotelor și monedelor metalice, analizând cele mai bune practici și tendințe tehnologice în domeniu la nivel internațional, pentru a menține un grad înalt de protecție împotriva falsificării. Semnătura guvernatorului aplicată pe bancnote confirmă că acestea sunt un mijloc oficial de plată și garantează deținătorului că autoritatea emitentă are obligația fermă de a plăti suma înscrisă pe acestea.

Atribuția de agent al statului

În exercitarea funcției de agent al statului Banca Națională organizează și desfășoară plasarea valorilor mobiliare de stat (VMS), ajutând astfel guvernul să se împrumute pentru finanțarea cheltuielilor bugetare. BNM nu creditează direct statul, ci doar coordonează și conduce activitatea de vânzare a valorilor mobiliare de stat în baza unui acord semnat de BNM cu Ministerul Finanțelor.

Atribuția de reglementare valutară și stabilirea cursului oficial de schimb

BNM stabilește regulile pentru toate operațiunile efectuate în valută pe teritoriul Republicii Moldova și

asigură supravegherea respectării acestora. Suplimentar, BNM eliberează și retrage licențele unităților de schimb valutar. De asemenea, Banca Națională este autoritatea care stabilește cursul oficial de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA. În cazul în care schimbările de pe piața valutară aduc riscuri pentru stabilitatea prețurilor, BNM poate interveni direct pe piața valutară pentru a vinde sau cumpăra de la bănci valută, astfel corectând posibilele dezechilibre valutare.

Atribuția de gestionare a rezervelor valutare

BNM este responsabilă de păstrarea și gestionarea rezervelor valutare ale statului. Rezervele valutare pot fi ținute în aur, valută, cambii și alte active oficiale de rezervă achitabile în valută. Rezervele valutare sunt utilizate de BNM atât pentru intervențiile pe piața valutară, cât și pentru finanțarea decalajelor balanței de plăți.

Asigurarea stabilității financiare

Băncii Naționale îi revine rolul-cheie în asigurarea stabilității întregului sistem financiar. Președinția și secretariatul Comitetului Național de Stabilitate Financiară sunt asigurate de Banca Națională. Pentru a menține stabilitatea financiară, BNM, alături de Comisia Națională a Pieței Financiare, Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei și Fondul de garantare a depozitelor, evaluează riscurile sistemice care pot crea dezechilibre ale sistemului financiar și implementează măsuri care diminuează probabilitatea manifestării acestora. Pentru menținerea stabilității sistemului financiar, BNM poate interveni în situații de urgență și să acorde asistență de lichiditate băncilor solvabile, dar care se confruntă cu probleme temporare de numerar.

Alte atribuții ale BNM în cadrul sistemului financiar

BNM reglementează, autorizează, monitorizează și supraveghează infrastructurile pieței financiare, activitatea de prestare a serviciilor de plată şi cea de emitere a monedei electronice. BNM este responsabilă și de producerea mai multor statistici privind relațiile economice dintre rezidenții Republicii Moldova și nerezidenți (conturi internaționale). Conturile internaționale ale Republicii Moldova includ: balanța de plăți, poziția investițională și datoria externă brută a Republicii Moldova.

2. Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF)

Comisia Națională a Pieței Financiare este autoritatea publică responsabilă față de parlament pentru asigurarea stabilității, siguranței, transparenței și eficienței pieței de capital, dar și în raport cu fondurile de pensii facultative și organismele de plasament colectiv. CNPF supraveghează piața de capital și intervine pentru a preveni riscurile sistemice și manipularea. Suplimentar, CNPF este responsabilă și de protejarea drepturilor consumatorilor de instrumente și servicii financiare, inclusiv de compensarea acestora în anumite situații. La fel, ca și BNM, CNPF este o autoritate autonomă. Independența acestor autorități este crucială pentru o bună funcționare a sistemului financiar.

Atribuția de supraveghere a pieței de capital

CNPF stabilește regulile și supraveghează activitatea pe piața de capital. Pe această piață se vând și se cumpără valori mobiliare (acțiuni, obligațiuni), titluri emise de organismele de plasament colectiv în valori mobiliare etc. Supravegherea de către CNPF a pieței de capital se realizează prin stabilirea regulilor de activitate, autorizarea și supravegherea participanților la piața de capital. Tot CNPF este instituția care atestă specialiștii și participanții profesioniști la piața financiară nebancară. Supravegherea pieței de capital presupune, la fel, prevenirea și combaterea de către CNPF a manipulărilor pieței, care pot fi realizate prin

acțiuni concertate a mai multor operatori, prin distribuirea informațiilor înșelătoare sau distorsionate despre eficiența diferitelor instrumente investiționale, sau prin lipsa de transparență privind modul în care sunt stabilite prețurile instrumentelor financiare tranzacționate etc.

Atribuția de gestiune a Fondului de compensare a investitorilor

CNPF creează și gestionează Fondul de compensare a investitorilor. Din acest fond sunt compensate persoanele fizice - clienți ai societăților de investiții intrate în incapacitatea de a returna mijloacele bănești sau instrumentele financiare preluate de la aceștia în administrare. Totodată, fondul este utilizat și pentru compensarea acționarilor care nu au primit contravaloarea acțiunilor dacă au depus o cerere de retragere obligatorie, compensarea acționarilor fondurilor de investiții nemutuale și a fondurilor pentru privatizare etc.

Atribuția de protecție a consumatorilor de instrumente și servicii financiare

Fie că aveți o poliță de asigurare, un credit, fie că faceți o operațiune valutară sau utilizați un card și considerați că vi s-au lezat drepturile, instituția la care vă puteți adresa este CNPF. Astfel, CNPF are, de asemenea, competențe de supraveghere și control în domeniul protecției drepturilor consumatorilor de produse și servicii financiare.

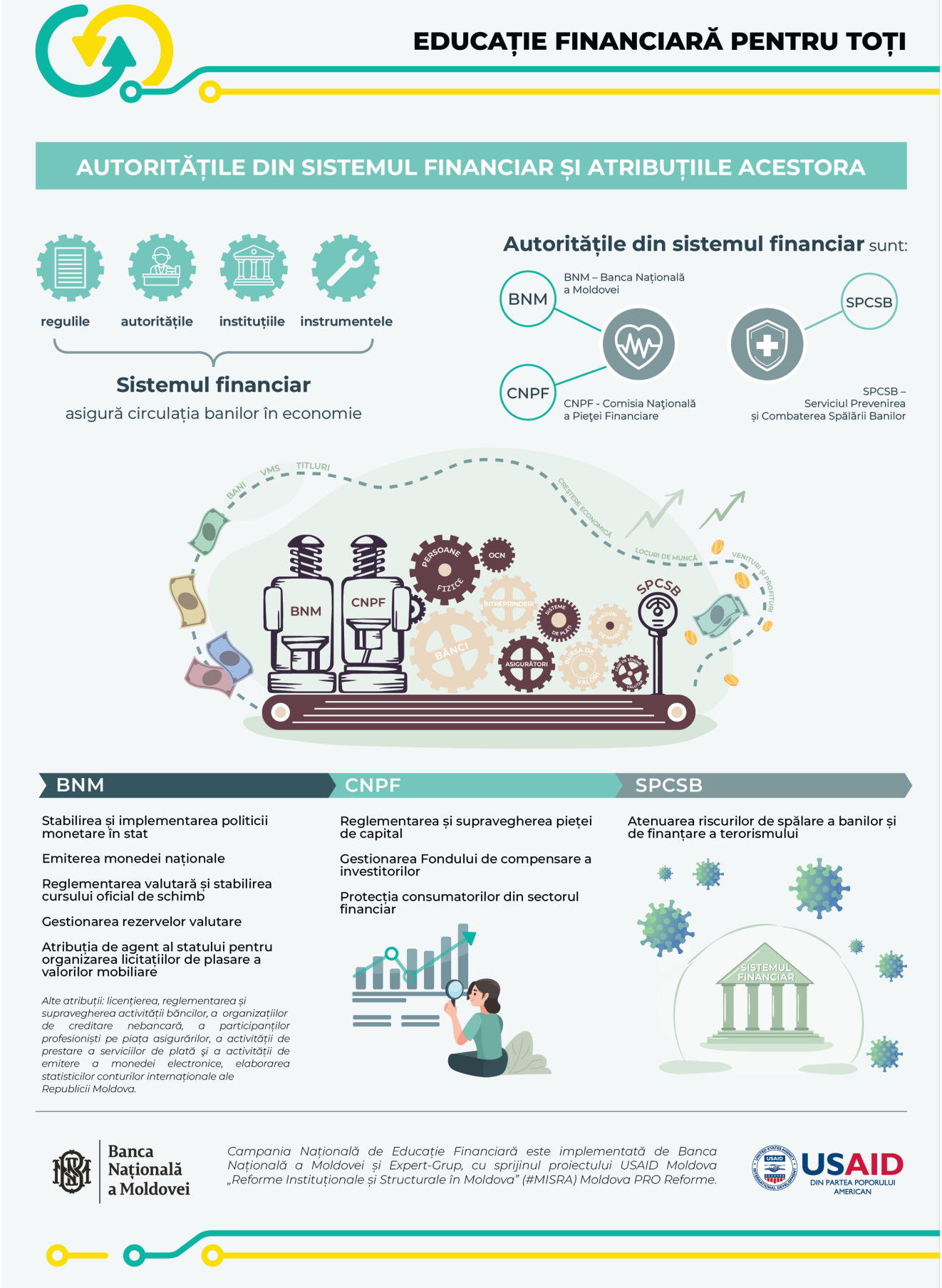
Alte atribuții ale CNPF

CNPF este membru al Comitetului național de stabilitate financiară alături de BNM și alte instituții desemnate. Monitorizează emitenții de valori mobiliare, activitatea persoanelor licențiate și autorizate pe piața de capital și tranzacțiile ce au loc pe piața de capital. CNPF autorizează și supraveghează activitatea agențiilor de rating de credit, care reprezintă o clasificare a entităților financiare și a instrumentelor financiare. CNPF și BNM stabilesc regulile, monitorizează și supraveghează activitatea Depozitarului central unic al valorilor mobiliare (DCU), care înregistrează și ține evidența tuturor tranzacțiilor cu valorile mobiliare.

3. Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor (SPCSB)

SPCSB apără sistemul financiar de riscul utilizării acestuia în scopul spălării banilor și finanțării terorismului. În conformitate cu prevederile legale , instituțiile sistemului financiar autohton sunt entități raportoare care trebuie să aplice măsuri standard de precauție privind clienții . Aceste măsuri cuprind: i) identificarea și verificarea identității clienților în baza actelor de identitate și a altor informații provenite din surse sigure; ii) identificarea beneficiarului efectiv al tranzacției și a identității acestuia; iii) evaluarea și înțelegerea scopului și a naturii dorite a relației de afaceri; iv) monitorizarea relației de afaceri și a tranzacțiilor încheiate pe durata relației etc. Serviciul verifică, identifică tranzacțiile suspecte și remite constatările sale subdiviziunilor operative de urmărire penală.

Astfel, autoritățile sistemului financiar creează mediul în care putem face plăți, investiții, putem să ne împrumutăm sau să facem economii cu încredere și în deplină siguranță.

[2]

Tag-uri

Autoritățile din sistemul financiar și atribuțiile acestora [3]

educație financiară pentur toți [4]
campania de educatie financiara [5]
campanie de educație financiară [6]
campania de educatie financiar [7]
Educație financiară pentru toți [8]
Educația financară pentru toți [9]

Sursa URL:
https://www.bnm.md/ro/content/autoritatile-din-sistemul-financiar-si-atributiile-acestora

Legături conexe:

[1] https://www.bnm.md/files/10_162.png [2] https://www.bnm.md/files/Info2-4_1.png [3] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Autoritățile din sistemul financiar și atribuțiile acestora [4] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=educație financiară pentur toți [5] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=campania de educatie financiara [6] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=campanie de educație financiară [7] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=campania de educatie financiar [8] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Educație financiară pentru toți [9] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Educația financară pentru toți